

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Svenska/svenska som andraspråk i mångfaldens skola II b, skolår F-6

20.0 Högskolepoäng

Swedish/Swedish as a Second Language in Multicultural Schools II b,

20.0 ECTS credits

Preschool Class - Year 6

Kurskod: US226A
Gäller från: VT 2011
Fastställd: 2011-04-13
Institution Institutionen för ämnesdidaktik

Huvudområde: Utbildningsvetenskap med inriktning mot språk och språkutveckling
Fördjupning: A1N - Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av Humanistiska fakultetsnämnden 2011-04-13.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen krävs godkänt resultat på minst två av tre delkurser på kursen Svenska/svenska som andraspråk i mångfaldens skola I, skolår F-6 (US106A).

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
ELEV	Elevers språkutveckling under mellanåren	7.5
DIDA	Elevers språkutveckling ur ett didaktiskt perspektiv	5
VFUA	VFU	7.5

Kursens innehåll

Kursen behandlar hur språk- och kunskapsutvecklande undervisning kan bedrivas utifrån alla elevers förutsättningar och behov med förankring i ämnesdidaktisk teori och skolans styrdokument. Kursen innehåller vidare studier av utvecklingen av kommunikativ kompetens hos elever – elevers sätt att tala, lyssna, läsa och skriva i olika situationer och olika genrer. Kursen innehåller verksamhetsförlagd utbildning om 7,5 hp där studenten undervisar.

Delkurs 1: Elevers språkutveckling under mellanåren 7,5 hp

Delkursen behandlar utvecklingen av kommunikativ kompetens hos en- och flerspråkiga elever i mellanåren – att tala, samtala, läsa och skriva i olika situationer och olika genrer. Delkursen anlägger både sociokulturella och psykolingvistiska perspektiv liksom första- och andraspråksperspektiv. I delkursen ingår analyser av en- och flerspråkiga elevers tal-, läs- och skrivförmåga.

Delkurs 2: Elevers språkutveckling under mellanåren ur ett didaktiskt perspektiv, 12,5 hp (varav 7,5 hp VFU)

Delkursen fokuserar på språk- och kunskapsutveckling hos elever i skolans mellanår ur ett ämnesdidaktiskt perspektiv. Det vidgade textbegreppet och litteracitet behandlas med fokus på elevernas skriftspråkliga kompetens i olika sammanhang och genrer. Vidare diskuteras hur undervisning, med hänsyn till elevers olika förutsättningar och behov, kan utformas, gestaltas och dokumenteras i klassrummet baserat på forskning och

skolans styrdokument. Delkursen innehåller 7,5 hp VFU.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs ska studenten kunna

- utifrån vald inriktning självständigt organisera och genomföra undervisning med utgångspunkt från gjorda erfarenheter, goda ämneskunskaper och teoretiskt förankrade didaktiska överväganden samt med beaktande av elevers olika förutsättningar och behov
- utifrån styrdokument och teoretiska perspektiv formulera och kommunicera relevanta mål
- utveckla lärandemiljöer som på ett demokratiskt sätt främjar elevers lärande och utveckling
- på ett ansvarsfullt sätt fungera som arbetsledare för elever i ämnet och samverkanspartner till vuxna samt konstruktivt reflektera över vad som sker i denna samverkan
- analysera och reflektera över sin praktik och lärarroll utifrån teoretiska perspektiv och gjorda erfarenheter samt med användande av ett professionellt språk formulera slutsatser för den egna yrkesutvecklingen
- tillämpa relevanta språkvetenskapliga metoder för analys av en- och flerspråkiga elevers samtal, skrivande och läsning, särskilt med inriktning på tal-, läs- och skrivutveckling i mellanåren samt förankra analyserna i teoribildningar inom området
- tillämpa och utgå från ämnesdidaktisk teori och skolans styrdokument i såväl planering, genomförande och värdering som i analys av undervisning, i syfte att skapa förutsättningar för alla elevers språk- och kunskapsutveckling

Undervisning

Undervisningen sker i form av föreläsningar, lektioner och seminarier. Deltagande i undervisningen samt närvaro under VFU är obligatoriskt och en förutsättning för examination i kursen.

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras genom salstentamen, hemtentamen, muntliga redovisningar och skriftliga inlämningsuppgifter samt trepartssamtal. Examinationens närmare uppläggning framgår av studiehandledningen.

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad skala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

För VFU gäller betygsskalan U-G.

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

d. För att få slutbetyget E på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser samt fullgjord och godkänd VFU. För godkänt betyg på kursen krävs också genomfört trepartssamtal.

e. Vid underkännande gäller att studerande har rätt att genomgå ytterligare fyra examinationer så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E - eller G på prov där betygsskalan U-G tillämpas - får inte genomgå förnyad examination för högre betyg. Studerande som underkänts i ordinarie VFU har rätt att genomgå ytterligare en VFU-period, dock inte fler än två VFU-perioder sammanlagt.

Studerande som fått betyget F eller Fx - eller U på prov där betygsskalan U-G tillämpas - två gånger av en och samma examinator har rätt att få annan examinator utsedd om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminersperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna ovan.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan genomgången och godkänd kurs vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ingår i studiegången Engelska för skolår F-6. Kursen läses den andra terminen i inriktningen Svenska/svenska som andraspråk i mångfaldens skola tillsammans med kursen Svenska/svenska som andraspråk i mångfaldens skola II a, skolår F-6 (US216A).

För att studenten ska få bästa utbyte av kursen bör VFU erbjuda erfarenheter av skolor som också har flerspråkiga elever samt tillgodose behovet av undervisning i såväl förskoleklass, grundskolans tidigare år samt mellanåren.

Kurslitteratur

Delkurs 1: Elevers språkutveckling under mellanåren, 7,5 hp

Bjar, Louise (red.). 2006. Det hänger på språket. Lund: Studentlitteratur.

Följande artiklar:

Bjar, Louise. Att analysera elevtexter. S. 319–348;

Evaldsson, Ann-Carita. Skvaller, dispyter och förolämpningar. S. 93–112;

Garme, Birgitta. Tala är guld. S. 113–131;

Liberg, Caroline. Elever som textresurser i mötet med skriftspråkliga textvärldar. S. 133–167;

Magnusson, Eva & Naucér, Kerstin. Läsa som ett rinnande vatten – om läsförståelse och språkstörning. S. 189–212;

Reichenberg, Monica. Att läsa mellan och bortom raderna. S. 213–235;

Rosén, Monica & Gustafsson, Jan-Eric. Läskompetens i skolår 3 och 4. S. 29–55.

Wiksten Folkeryd, Jenny, af Geijerstam, Åsa & Edling, Agnes. Textrörlighet – hur elever talar om egna och andras texter. S. 169–188.

(ca 200 s.)

Björkvall, Anders och Engblom, Charlotte. 2010. Flerspråkighet och multimodalitet om lärandepotential. I: N. Musik, & Å. Wedin. (red.) Flerspråkighet, lärande och identitet. Lund: Studentlitteratur. S. 193–214. (21 s.)

Einarsson, Jan. 2000. Barns språkliga dagar. Lund: Studentlitteratur. (ca 100 sidor, väljs av läraren) (finns som e-bok)

Ekvall, Ulla. 1997. Att skriva en berättelse för jämnåriga. Elevers medvetenhet om genrekrav och mottagaren. I: Svenskans beskrivning 22. Lund: Lund University Press. S. 67–81. (14 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Ekvall, Ulla. 2005. ”Sagor kan vara överkliga men berättelser ska vara lite mer verklighetstroga”. I: Svenskans beskrivning 28. S. 109–118. (9 s.) (Stencil, säljs på institutionen.)

Holmberg, Per. 2006. Funktionell grammatik för textarbete i skolan. I: I. Lindberg & K. Sandwall (red.). Språket och kunskapen – att lära på sitt andraspråk i skola och högskola. Göteborg: Institutet för svenska som andraspråk, Göteborgs universitet. S. 129–148. (19 s.) (Stencil, säljs på institutionen)

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). 2004. Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle. Lund: Studentlitteratur.

Följande artiklar:

Bergman, Pirkko och Abrahamsson, Tua. Bedömning av språkfärdigheten hos andraspråkselever. S. 597–628;

Fraurud, Kari & Bijvoet, Ellen. Multietniskt ungdomsspråk och andra varieteter av svenska i flerspråkiga miljöer. S. 389–417;

Haglund, Charlotte. Flerspråkighet och identitet. S. 359–388;

Hene, Birgitta. Adjektivs metaforiska betydelser – utlandsadopterade och svenska barns tolkningar. S. 277–296;

Håkansson, Gisela. Utveckling och variation i svenska som andraspråk enligt processbarhetsteorin. S. 153–170;

Viberg, Åke. Lexikal utveckling i ett andraspråk. S. 197–220.

(ca 120 s.)

Josephson, Olle, Melin, Lars & Oliv, Tomas. 1990. Elevtext. Analyser av skoluppsatser från åk 1 till åk 9. Lund: Studentlitteratur. S. 89–130. (41 s.)

Lorentzen, Rutt Trøite & Smidt, Jon (red.) 2009. Det nödvändiga skrivandet: om att skriva i förskolan och skolans alla ämnen. 1. uppl. Stockholm: Liber. Ca 120 sidor enligt lärarens anvisningar.

Olin-Scheller, Christina. 2008. Filmmänniskor och datornördar. Pojkars identitetsskapande genom

fiktionstexter. I: M. Nordberg, R. Frangeur, A. Hellman, A-S. Holm & R. Jonsson (red.) Maskulinitet på schemat. Stockholm:Liber. S. 189-204. (Stencil, säljs på institutionen) (15 s.)

Artiklar och textunderlag om max 50 sidor tillkommer enligt lärarens anvisningar.

(ca 670 s.)

Delkurs 2: Elevers språkutveckling under mellanåren ur ett didaktiskt perspektiv, 12,5 hp

Elbro, Carsten (2004). Läsning och läsundervisning. Stockholm: Liber. (kap. 8-9, 33 s.)

Druid-Glentow, Birgit (2006). Förebygg och åtgärda läs- och skrivsvårigheter. Metodisk handbok. Stockholm: Natur och kultur. (100 s. enligt lärarens anvisningar)

Gibbons, Pauline (2006). Stärk språket, stärk lärandet. Uppsala: Hallgren & Fallgren. (kap. 5-7, 60 s.)

Jönsson, Karin (2009). Bygga broar och öppna dörrar. Att läsa, skriva och samtala om texter i förskola och skola. Stockholm: Liber. (40 s. enligt lärarens anvisningar)

Lindö, Rigmor (2005). Den meningsfulla språkväven. Lund: Studentlitteratur. (100 s. enligt lärarens anvisningar)

Reichenberg, Monica (2008). Vägar till läsförståelse. Texten, läsaren och samtalet. Stockholm: Natur & kultur. (133 s.)

Skolverket (2008). Nya språket lyfter. www.skolverket.se

Skolverket (2000). Kursplanen i svenska och svenska som andraspråk för grundskolan.

Westlund, Barbro (2009). Att undervisa i läsförståelse. Lässtrategier och studieteknik för de första skolåren. Stockholm: Natur & kultur. (kap. 10, 12 s.)

Tillkommer:

Kompletterande material (styrdokument, kartläggningsmaterial m.m.)

Artiklar enligt lärarens anvisningar, ca 200 sidor.

Skolverket. Nationella prov åk 5. www.skolverket.se

Skolverket/Multimediabyrån. www.multimedia.skolverket.se

(666 s.)